

**Egzamin**  
**Prawo międzynarodowe publiczne**  
**SSP II**  
**29 czerwca 2021 r.**

**Warunki egzaminu:**

1. Czas na udzielenie odpowiedzi w ramach egzaminu – **12 h** (rozpoczęcie egzaminu: **29 czerwca 2021 r., godz. 11.00**; przesłanie odpowiedzi: **29 czerwca 2021 r., do godz. 22.59**).
2. Zadanie nr 1 – odpowiedź: maksymalnie 3 standardowe strony edytora Word; czcionka Times New Roman, 12, interlinia 1,5.
3. Zadanie nr 2 – odpowiedź: maksymalnie 1,5 standardowej strony edytora Word (52 wersy); czcionka Times New Roman, 12, interlinia 1,5.
4. Odpowiedzi należy przesłać w ramach jednego pliku (Word lub pdf). Odpowiedź na kolejne pytanie należy rozpocząć od nowej strony.
5. Cytowanie lub parafrazowanie przywoływanej wypowiedzi/fragmentu dokumentu wymaga zastosowania przypisu (w ramach tekstu lub u dołu strony) pozwalającego na identyfikację źródła.
- 6. Odpowiedzi należy przesłać na adres [artur.kozlowski@uwr.edu.pl](mailto:artur.kozlowski@uwr.edu.pl) z wykorzystaniem poczty USOSmail. W tytule maila należy wpisać: Egzamin PMP 2021**
7. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie 60 punktów na 100 możliwych (z uwzględnieniem maksymalnie 20 punktów za ocenę z ćwiczeń).
8. Naruszenie wymogu samodzielnej pracy lub plagiat oznaczają utratę terminu.

1. Na terytorium państwa **C** w latach 2000-2010 miały miejsce zdarzenia, m.in., zmierzające do umniejszenia roli języka bantu, w tym zamknięcia wszystkich szkół podstawowych, średnich oraz wyższych z językiem bantu jako wykładowym. Osobą inspirującą i realizującą politykę państwa w tym zakresie był urzędujący minister oświaty i szkolnictwa wyższego, dr B. Soul, pełniący jednocześnie funkcję szefa jednej z partii politycznych („KORM”) współtworzących rząd państwa **C**, a jednocześnie laureat wielu nagród literackich za powieści publikowane w języku tuban. Lud Bantu stanowi 40 % ogółu populacji zamieszkującej terytorium państwa **C**, część z jego przedstawicieli to apatrydzi. Z kolei przywołany dr B. Soul to członek prominentnego ludu Tuban, stanowiącego 50 % populacji państwa **C**. Przedstawiciele tej narodowości skutecznie przeniknęli aparat państwowy i dominują w kluczowych sferach aktywności państwa **C**. W świetle praktyki rządzących partii, wskazującej na chęć trwałego ograniczenia praw językowych istotnej grupy narodowościowej, przedstawiciele ludu Bantu od 2005 r. podnosili żądania pełnej niezależności. W odpowiedzi minister B. Soul w publicznych wystąpieniach odwoływał się do groźby secesji w wykonaniu ludu Bantu i jednocześnie nawoływał na wiecach współrządzącej partii „KORM” do podejmowania wszelkich działań służących odsunięciu tej groźby i zapewnieniu jedności państwa **C**.

W 2010 r. minister B. Soul w wyniku zamachu stanu, za którym stały radykalne, paramilitarne oddziały ludu Tuban, został zmuszony do opuszczenia terytorium państwa **C**. Podstawowy zarzut, jaki towarzyszył jego ucieczce, to nieudolne rugowanie języka bantu z życia społecznego. Dr B. Soul schronił się na terytorium państwa **A**. Należy dodać, że do roku 2010 w państwie **C** zostały zamknięte wszystkie szkoły wyższe oferujące studia w języku bantu. Z kolei uniwersytety państwowe zaoferowały ludności Bantu preferencyjne zasady naboru do szkół wykładających w języku tuban.

W 2015 r. w ramach jurysdykcji państwa **B** na wniosek pana L. Lumena, członka grupy narodowej Bantu, a także apatrydy mieszkającego w państwie **C**, zostało wszczęte postępowanie karne przeciwko dr B. Soulowi. W państwie **B** obowiązują przepisy konstytucyjne odpowiadające treści Konstytucji RP z 1997 r. We wniosku pana L. Lumena mowa była o działaniach ministra B. Soula, stanowiących istotną przeszkodę w realizacji prawa ludu Bantu do samostanowienia. Akt oskarżenia skierowany przez prokuratora do sądu państwa **B** pośród podstaw prawnych skargi przywołał m.in. art. 32 Konstytucji państwa **B** (odpowiadający art.

42 Konstytucji RP).

W następstwie postępowania państwo **B** zwróciło się do państwa **A** w formule *aut dedere aut iudicare* o osądzenia ministra lub jego wydanie w celu kontynuowania postępowania w ramach jurysdykcji karnej państwa **B**. Należy dodać, że państwo **A** jest od 1999 r. stroną Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej otwartej do podpisu w Nowym Jorku dnia 7 marca 1966 r. (Konwencja). W 2016 r. państwo **A** odmówiło jednak realizacji żądania państwa **B**. Państwo **A** stwierdziło, że nie ma podstawy prawnej po jego stronie do osądzenia lub wydania byłego ministra B. Soula w związku ze stawianymi mu zarzutami w postępowaniu przed sądem krajowym państwa **B**. Podkreślono brak dwustronnej lub wielostronnej umowy ekstradycyjnej, stanowiącej podstawę ewentualnego wydania. Państwo **B** w stanowisku skierowanym do państwa **A** powołało się na zasady jurysdykcji uniwersalnej (represji wszechświatowej) jako podstawę zobowiązań państw w sferze realizacji odpowiedzialności za czyny tożsame z dyskryminacją rasową oraz postanowienia własnej deklaracji interpretacyjnej zgłoszonej do Konwencji w momencie wyrażania zgody na jej zawarcie. Z jej treści wynikało, że państwo **B** będzie stosować Konwencję zgodnie z zasadami i postanowieniami swojej Konstytucji. Państwo **A** uznało deklarację za zastrzeżenie o charakterze ogólnym niezgodne z przedmiotem i celem Konwencji. W podsumowaniu swojego stanowiska państwo **A** stwierdziło, że zastrzeżenie państwa **B** nie stoi na przeszkodzie wejściu w życie Konwencji między państwem **A** a **B**.<sup>1</sup> Ponieważ państwa **A** i **B** zaakceptowały bezwarunkowo klauzulę obowiązkowej jurysdykcji MTS w 2021 r., po kilkuletnich negocjacjach zgodnie przekazały spór do rozstrzygnięcia przez ten sąd.

Niezależnie od napięć w relacjach między państwami **A** i **B**, w roku 2017 również państwo **D** podniosło zarzut odpowiedzialności międzynarodowej państwa **A** z powodu odmowy realizacji jurysdykcji uniwersalnej w relacji do państwa **B** w związku z zakazem wszelkich form dyskryminacji rasowej. W swym stanowisku państwo **D** podkreśliło potrzebę zaprzestania działań o charakterze dyskryminującym i przywrócenie stanu rzeczy odpowiadającego wzorcom wypływającym z międzynarodowoprawnych zobowiązań. Państwo **D** nie jest stroną Konwencji. Państwo **A** w odpowiedzi stwierdziło, że państwo **D** nie ma żadnej zdolności do stawiania państwu **A** zarzutu naruszenia prawa międzynarodowego w tym zakresie i

---

<sup>1</sup> Rozważ dwa warianty: pierwszy, z uwzględnieniem art. 20 Konwencji oraz drugi, przy założeniu, że Konwencja nie zawiera takiej klauzuli.

że podnoszone zarzuty oznaczają mieszanie się w wewnętrzne sprawy państwa A. O całej sytuacji ambasador państwa A przy ONZ poinformował w formalnym wystąpieniu w trakcie sesji Zgromadzenia Ogólnego. W sprawie wypowiedziała się również Rada Bezpieczeństwa na podstawie rozdziału VI Karty z uwagi na znaczne ryzyko wystąpienia zagrożenia dla międzynarodowego pokoju w związku z napiętą sytuacją na terytorium państwa C. Ze stosownej rezolucji RB wynikała sugestia rozwiązania sporu na drodze sądowej przed MTS. Państwo D, przywołując przedmiotową rezolucję RB, skierowało skargę do MTS, podnosząc zarzut naruszenia prawa międzynarodowego przez państwo A poprzez złamanie zakazu wszelkich form dyskryminacji. **[50 pkt]**

*Zidentyfikuj istotę sporu w postępowaniu (-ach) przed MTS (1). W ramach wyводу odpowiadającego sędziowskim standardom w postępowaniu przed MTS zidentyfikuj, a następnie oceń prawidłowość kluczowych postaw i argumentów państw A, B, C i D ze szczególnym uwzględnieniem w warunkach powyższego stanu faktycznego ewentualnej kwestii: a) naruszenia zakazu dyskryminacji rasowej, b) naruszenia prawa do samostanowienia narodów, c) przesłanek odpowiedzialności państwa i odpowiedzialności jednostki w ramach jurysdykcji uniwersalnej, d) zdolności podnoszenia przez państwo zarzutu naruszenia prawa międzynarodowego, a w konsekwencji odpowiedzialności międzynarodowoprawnej (2). Od 2020 r. Państwa B i C są również stronami Konwencji. Jedynie państwo A jest stroną dwóch Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka z 1966 r. Wszystkie państwa należą do ONZ oraz są stronami Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. Sprzeciw do deklaracji państwa B zgłosiło 130 państw-stron Konwencji. W pozostałym zakresie wszystkie państwa w odniesieniu do przedmiotu sporu (-ów) są związane odnośnymi normami, regułami i zasadami powszechnego prawa międzynarodowego.*

2. Zasada ogólna prawa (międzynarodowego) jako element międzynarodowego ładu prawnego – sfera wartości czy norm? **[30 pkt]**

*Odpowiedź wymaga uzasadnienia.*